

אין באמור בהרצאה זו כדי להוות משום ייעוץ משפטי

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

1

היקף משרה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

2

חישוב היקף משרה לעובד שעתי

דני מועסק באוניברסיטת תל אביב החל מחודש ינואר 2022, דני עובד 5 ימים בשבוע.

להלן ריכוז שעות העבודה של דני בחודשים ינואר – מרץ 2022

מרץ	פברואר	ינואר	חודש
90	120	100	שעות עבודה רגילות
10	0	0	שעות עבודה נוספות 125%
15	20	30	שעות עבודה רגילות במנוחה השבועית
1	2	3	שעות עבודה נוספות במנוחה השבועית 175%
8.6	0		מחלה
0	8.6	0	חופשה
0	0	34.4	מילואים
22	20	22	מספר ימי עבודה
180.4	164	180.4	שעות תקן

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

3

חישוב היקף משרה לעובד שעת

חישוב היקף משרה יכלול:

שעות עבודה רגילות, שעות עבודה רגילות במנוחה השבועית, מחלה, חופשה שנתית, חג, ימי אבל ומילואים.

בע"ק (ארכי) 68/09 הסתדרות העובדים הכללית החדשה האיגוד המקצועי של עובדי החשמל, המתכת והאלקטרוניקה נ' אלביט מערכות אלקטרו-אופטיקה בע"מ (אל-אופ) (29.11.2012).
תב"ע (ארכי) מז/ 3-60 ג'דעון ליפשיץ נ' בית מרגוע מעלה החמישה (9.11.1987)

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

4

חישוב היקף משרה לעובד שעת

היקף המשרה של דני יהיה: 81.2%

חודש	ינואר	פברואר	מרץ	סה"כ
שעות עבודה רגילות	100	120	90	
שעות עבודה רגילות במנוחה השבועית	30	20	15	
מחלה	0	0	8.6	
חופשה	0	8.6	0	
מילואים	34.4	0	0	
סה"כ שעות	164.4	148.6	113.6	426.6
שעות תקן	180.4	164	180.4	524.8

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

5

חישוב היקף משרה לעובד במשכורת במשרה חלקית

דנה מועסקת באוניברסיטת תל אביב החל מחודש ינואר 2022, דנה עובדת 5 ימים בשבוע והיקף משרתה הינו 70%.

להלן ריכוז שעות העבודה של דנה בחודשים ינואר – מרץ 2022

חודש	ינואר	פברואר	מרץ
שעות עבודה	140	120	126
מספר ימי עבודה	22	20	22
שעות תקן	180.4	164	180.4

נדרש לחשב מהו היקף המשרה של דנה?

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

6

חישוב היקף משרה לעובד במשכורת במשרה חלקית

גישה ראשונה - לפי אחוז משרה קבוע.
גישה שנייה - לפי שעות עבודה בפועל [ע"ע
(ארצי) 19734-11-10 מדינת ישראל נ' הרשקוביץ
שריקה(גרינברג) (פורסם בתאריך 07.09.2014)].

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

7

כיצד יחשבו שעות העבודה
מעבר ל- 70% משרה?
האם הן יחשבו כשעות
נוספות או כשעות עודפות?

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

8

שעות עודפות

5. הבסיס שלפיו משולם שכר העבודה: חודשי
6. א. העובדת תועסק בהיקף משרה של 70% על בסיס חודשי.
ב. עבור 70% משרה יהא שכרה של העובדת 6,000 ₪.
- ג. העובדת לא תעבוד שעות נוספות ללא אישור בכתב מראש מהממונה הישיר.
7. פירוט כל התשלומים שישולמו לעובד.
8. אורכו של שבוע העבודה הרגיל של העובדת 42 שעות.
שבוע עבודה הינו בן 5 ימים.
יום חמישי נקבע כיום המקוצר בשבוע העבודה.

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

9

שעות נוספות

5. הבסיס שלפיו משולם שכר העבודה: חודשי
6. א. העובדת תועסק בהיקף משרה של 70% על בסיס חודשי.
ב. עבור 70% משרה יהא שכרה של העובדת 6,000 ש"ח.
- ג. העובדת לא תעבוד שעות נוספות ללא אישור בכתב מראש מהממונה הישיר.
7. פירוט כל התשלומים שישולמו לעובד.
8. אורכו של שבוע העבודה הרגיל של העובדת 29.4 שעות.
שבוע עבודה הינו בן 5 ימים.
יום חמישי נקבע כיום המקוצר בשבוע העבודה.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

10

ימי הודעה מוקדמת

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

11

תקופת הוותק	עובד במשכורת	עובד בשכר
שנה ראשונה: 1-6 חודשים	יום לכל חודש	יום לכל חודש
7-12 חודשים	6 ימים ועוד יומיים וחצי על כל חודש	יום לכל חודש
שנה שנייה (מהחודש ה-13 ועד ה-24)	חודש	14 ימים בתוספת יום על כל חודשיים
שנה שלישית	חודש	21 ימים בתוספת יום על כל חודשיים
שנה רביעית ומעלה	חודש	חודש

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

12

דגשים לחישוב פיצויי פיטורים

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

13

שעות נוספות **VS** שעות עודפות

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

14

דוגמה - שעות עודפות

מור עבדה כחשבת שכר בהיקף של כ- 70% משרה (100 שעות עבודה בחודש). מור הוגדרה כעובדת במשכורת ושכרה היה 7,000 ₪. בחודש אוקטובר מור עבדה 120 שעות בחודש. מור חתמה עם מעסיקה על סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים ומעסיקה מפריש לרכיב פיצויי פיטורים בשיעור 8.33%. מהו השכר הקובע לצורך הפרשות לביטוח הפנסיוני?

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

15

דוגמה - שעות עודפות

בחודש אוקטובר מור תהייה זכאית לשכר של:

$$8,400 \text{ ₪} = (7,000/100) \times 120$$

המלצה: במידה שהעובדת עובדת באופן קבוע 20 שעות עודפות, השכר הקובע לצורך הפרשות לביטוח הפנסיוני יהיה **8,400 ₪** ולא 7,000 ₪,

יודגש, אם השכר החודשי **גבוה** מהשכר הממוצע למשק ניתן להפריש לביטוח הפנסיוני **עד** לגובה השכר הממוצע במשק.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

16

דוגמה - שעות נוספות

מור עבדה כחשבת שכר בהיקף של כ- 100% משרה מור הוגדרה כעובדת במשכורת ושכרה היה 8,200 ₪.

בחודש אוקטובר היא עבדה 190 בחודש.

מור חתמה עם מעסיקה על סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים ומעסיקה מפריש לרכיב פיצויי פיטורים בשיעור 8.33%.

מהו השכר הקובע לצורך הפרשות לביטוח הפנסיוני?

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

17

שעות נוספות

שעות נוספות לא יהיו חלק מהשכר לצורך חישוב פיצויי פיטורים, שכן מדובר בתוספת שהיא מותנית בעבודה במסגרת השעות הנוספות [ראו: ע"ע (ארצי) 438/07 תבל אבטחה בע"מ נ' אולג טיכונוב (09.06.2009)].

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

18

דוגמה - שעות נוספות

בחודש אוקטובר מור תהייה זכאית לשכר של:

$$8,200 + 100 \times 8 \times 125\% = \text{₪ } 9,200$$

$$8,200/182 = \text{₪ } 100$$

לצורך הדוגמה כל השעות הנוספות יחושבו לפי 125%.

השכר הקובע לצורך הפרשות לביטוח הפנסיוני יהיה **₪ 8,200** ולא **₪ 9,200**!

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

19

דוגמה - שעות עבודה בשבת

אבי עבד בסופר פארם כרוקח, שכרו החודשי היה כדלקמן:

תיאור	תעריף	כמות	סכום
שעות בפועל	50	120	₪ 6,000
תשלום 150% (שעות רגילות בשבת)	75	10	₪ 750
תשלום 175% (שעות נוספות שבת)	87.5	10	₪ 875
סה"כ			₪ 7,625

מהו השכר הקובע לצורך הפרשות לביטוח הפנסיוני?

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

20

תוספות

תוספת שבת, תוספת משמרות - דינן כדין שעות נוספות ולכן **לא** יהיו חלק מהשכר לצורך חישוב פיצויי פיטורים, שכן מדובר בתוספת שהיא מותנית.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

21

דוגמה - שעות עבודה בשבת

השכר הקובע לצורך הפרשות לביטוח הפנסיוני יהיה **₪ 6,500** ולא 7,625 ₪!

$$\text{שעות היגלות} \quad \text{שעות היגלות בשבת} \quad \text{תעריף לשעה}$$

$$(120 + 10) \times 50 = 6,500$$

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

22

עמלות VS פרמיה

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

23

תקנה 9 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים)

היה שכר עבודתו של עובד כולו או מקצתו משתלם בעד **ביצוע עבודה מסויימת או בחלק מהפדיון או שהיה עיקר שכר עבודתו לפי כמות התוצרת**, יראו כשכרו האחרון ביחס לשכר כאמור את השכר הממוצע של שנים עשר החדשים שקדמו לפיטורים.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

24

פרמיות, בונוס

אם הם תוספות אמיתיות, הם אינם מהווים רכיב שכר לצורך חישוב פיצויי פיטורים, אלא אם הם קבועים ומשולמים ללא תנאים מדי חודש [ראו: ע"ע (ארצי) 44355-01-12 שמעון כהן נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ]. (28.10.2014).

נמרוֹד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

25

דגשים לתשלום דמי חגים

נמרוֹד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

26

שיבוץ לסידור עבודה בחג

ע"ע (ארצי) 38313-03-18 איל"ן איגוד ישראלי לילדים נפגעים נ' מיכאל מוחדינוב (01.6.2020) נקבע הסדר חדש לגבי דמי חג.

נמרוֹד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

27

דמי חגים - עובד שעת

בסעיף 7 לצו ההרחבה הסכם מסגרת משנת 2000 נקבעה זכאות לדמי חגים:

1. עובד שצבר וותק של **3 חודשים** במקום העבודה.
2. לא נעדר יום לפני החג ויום אחרי החג, אלא בהסכמת המעסיק.
3. החג לא חל ביום שבת או ביום בו העובד לא עובד.

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

28

דמי חגים - הסכמת המעסיק

הסכמת המעסיק הינה במקרים בהם העובד נעדר מפאת מחלה (בכפוף למתן אישורים), ניצול ימי החופשה השנתית שלו וכו'.

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

29

דוגמה - משמרות לא קבועות

דני עובד שעת במשמרות **לא קבועות** ושובץ לעבודה באופן הבא:

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
שובץ	לא שובץ	לא שובץ	חג פסח שני	לא שובץ	לא שובץ	לא שובץ

האם דני זכאי לדמי חגים?

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

30

דוגמה - משמרות לא קבועות

דני זכאי לדמי חגים בהתאם לד"מ 8866/07
ארדיטי נ' טלסקר בע"מ (15.06.2008).

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
שובץ	לא שובץ	לא שובץ	חג פסח שני	לא שובץ	לא שובץ	לא שובץ

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

31

דוגמה - משרה חלקית

דני עובד במשרה חלקית, כשימי העבודה בשבוע קבועים.
ימי העבודה של דני הם:

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
יום עבודה	יום חופשי	יום עבודה	יום חופשי	יום עבודה	יום חופשי	יום חופשי
	ראש השנה	ראש השנה				

האם דני זכאי לדמי חגים?

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

32

דוגמה - משרה חלקית

דני זכאי לדמי חגים רק ביום ג' בהתאם לסע"ש (ת"א) 22079-06-
14 אורטל שמעון רו' נ' עמותת הקרן להתחדשות בחינוך
(21.12.2017) ובהתאם לבע"ע (ארצי) 47880-03-19 טליה
שטראוס נ' המרכז החרדי להכשרה מקצועית ע"ר (13.01.2020).

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
יום עבודה	יום חופשי	יום עבודה	יום חופשי	יום עבודה	יום חופשי	יום חופשי
	ראש השנה	ראש השנה				
	לא זכאי	זכאי				

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

33

דמי חגים - עובד חודשי

דמי החגים לא ישולמו לעובד חודשי.
 בע"ע 21920-02-13 דיאמנט צעצועים בע"מ נ' ולנטינה פרנצב (01.06.2015), נתן ביה"ד הארצי דעתו לעניין זה, וציין כי **דמי החגים נועדו לפצות עובד שאינו עובד חודשי.**

נמרוד רטנר NR
 עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

34

שיבוץ לסידור עבודה בחג

בית הדין הארצי לעבודה קבע כי מתכונת של סידור העבודה בו העובדים נוהגים למלא את בקשותיהם לגבי אלו ימים לא מעוניינים לעבוד.

גם אם עובד פלוני לא נקב ביום החג כ"יום שלא מעוניין לעבוד", עדיין אין להסיק מכך שאותו עובד היה מעוניין לעבוד או ביקש לעבוד ביום החג שחל באותו שבוע.

ע"ע (ארצי) 38313-03-18 איל"ן איגוד ישראלי לילדים נפגעים ני מיכאל מוחדינוב (01.6.2020).

נמרוד רטנר NR
 עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

35

דוגמה

דני נקב בימים הבאים כימים שלא מעוניין לעבוד:

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
לא מעוניין	לא מעוניין					
		פסח שני	חג פסח שני			

נמרוד רטנר NR
 עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

36

דוגמה

דני שובץ בימים הבאים לעבודה:

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
לא מעוניין	לא מעוניין					
		ערב חג פסח שני	חג פסח שני			
לא שובץ	לא שובץ	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה

NR נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

37

דוגמה

דני יהיה זכאי לתשלום כפול (דמי חגים ועבודה ביום המנוחה השבועי):

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
לא מעוניין	לא מעוניין					
		ערב חג פסח שני	חג פסח שני			
לא שובץ	לא שובץ	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה	שובץ לעבודה

NR נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

38

מה מספר שעות העבודה שנדרש לעבוד בערב חג?

NR נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

39

**שעה אחת פחות
מיום העבודה
הרגיל**

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

40

**חישוב גובה
דמי חגים**

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

41

**"שכר העבודה היומי
הממוצע" הינו השכר ברבע
השנה שקדמה לחג מחולק
ב-90.**

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

42

כאשר באים לחשב את השכר הממוצע של העובד, האם נדרש להתחשב בעמלות מכירה?

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

43

לעובד יומי דמי החגים יחושבו בהתאם לממוצע שכרו עפ"י מספר ימי עבודתו, ואילו לעובד שעתי דמי החגים יחושבו בהתאם לממוצע שכרו עפ"י שעות עבודתו. יודגש, כי שבאים לחשב את ממוצע שכרו של העובד, **ככלל, אין להתחשב בעמלות**. אם שכרו של העובד נפגע בצורה משמעותית בעקבות ההיעדרות בחגים, אפשר וצריך יהיה לכלול גם חלק יחסי של העמלות, בדמי החג. בעיה כזו יכולה להיווצר לדוגמה במקרים בהם העמלות גבוהות באופן משמעותי משכר הבסיס וניתן לזקפן ליחידות זמן [ראו: סע"ש (תל אביב - יפו) 34675-12-15 חיים כהן נ' רדיו תשעים בע"מ (13.06.2018)].

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

44

יצוין, כי לעניין הכללת עמלות בשכר לצורך חישוב דמי חגים לעובדים שעתיים, קבע בית הדין הארצי לעבודה, כי מבחינה מילולית, לשונו של צו ההרחבה מורה על "תשלום מלא" עבור חג, אך פרשנות תכליתית לצו על פי ההקשר התעשייתי מצביעה, שתכליתו היא להשוות את מצבם של העובדים היומיים והשעתיים למצבם של העובדים החודשיים. לפיכך קבע, כי **אין הצדקה שעובד שעתי יקבל בעד יום חג תשלום בשיעור גבוה יותר מעובד חודשי**. **עמלות המכירה הן תשלום בעד מאמץ מכירה, ואין מקום לשלמן בעד ימים שבהם לא בוצעו מכירות** [ראו: ע"ע (ארצי) 7386-02-16 "קסטרו מודל" בע"מ נ' אור שחם (14.05.2018)].

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

45

בקרות שכר מומלצות בתוקפת החגים

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

46

- עובדים בעלי צבירה שלילית של ימי חופשה.
- וותק של עובדים (עובדים שאין להם וותק של 3 חודשים).
- ימי עבודה בפועל לעובדים שעתיים שימי העבודה שלהם קבועים.
- אקסולוגייה של רכיבי השכר (חג ודמי חופשה).
- תווי שי.
- ערב חג עובדים שעה אחת פחות.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

47

"שיטוח עקומת" שעות נוספות ביום המנוחה השבועי/חג

- מעסקים אשר פתוחים ונותנים שירות בשבתות ובחגים (בתי מלון, בתי מרקחת, סופרים, מסעדות וכו').
- מעסקים אשר מעסקים עובדים ממגזרים שונים (יהודים, מוסלמים, נוצרים או עובדים זרים).

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

48

שלב "שיטוח עקומת"

- ננתח מי מהעובדים הוא עובד יהודי, מוסלמי, נוצרי או אחר.
- נודיע לעובד על שינוי יום המנוחה השבועי בהתאם לחוק חוק הזדעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), תשס"ב-2002 ותקנות הזדעה לעובד (תנאי עבודה) (צורת הזדעה ופרטיה), תשס"ב-2002.
- נשבץ את העובדים בהתאם ליום המנוחה השבועי שלהם או החגים.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

49

מספר ימי החג בהתאם לדת

חגים יהודיים: **9 ימי חג.**

חגים נוצריים: **8 ימי חג.**

חגים מוסלמיים: **9 ימי חג.**

חגי הדרוזים: **9 ימי חג.**

*בהתאם להודעה על קביעת ימי מנוחה למי שאינם יהודים משנת 1954, וכן הודעה על קביעת יום מנוחה נוסף לעדה הדרוזית משנת 1981.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

50

דוגמה

יום/דת	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
יהודי	+	+	+	+	+	-/+ (כניסת שבת)	-/+ (יציאת שבת)
נוצרי	-	+	+	+	+	+	+
מוסלמי	+	+	+	+	+	-	+
אחר (בהתאם)	* בחירה	* בחירה	* בחירה	* בחירה	* בחירה	* בחירה	* בחירה

* **בחירה** – בסעי' 13-18103-05 סרחאן נ' שטרית (17.05.2016), בית הדין לא התערב בהסכמה על יום מנוחה שבועי שלא בשישי/שבת/ראשון כל עוד היום הוא קבוע.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

51

דגשים לתשלום דמי הבראה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

52

גובה דמי הבראה

- 449 ₪ ליום במגזר הציבורי.
- 382 ₪ ליום לעסקים שחברים בנשיאות הארגונים העסקיים.
- 378 ₪ ליום לעסקים במגזר הפרטי שאינם חברים בנשיאות הארגונים העסקיים.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

53

אלו תקופות אינן צוברת זכויות לדמי הבראה?

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

54

קביעת תקופת הזכאות

- תקופת לידה והורות על-פי חוק עבודת נשים **תובא בחשבון** לקביעת תקופת הזכאות לעניין תשלום דמי הבראה.
- תקופת היעדרות בשל שמירת הריון **אינה מזכה** בתשלום דמי הבראה, מכיוון שהמעסיק פטור מתשלום שכר בתקופה זו, אך היא **תיחשב כמקנה ותק** לעניין הזכאות לדמי הבראה על-פי ס' 7(ג)(1) לחוק עבודת נשים.
- בתקופת היעדרות בשל תאונת עבודה וקבלת דמי פגיעה, העובד אינו מקבל שכר מהמעסיק, ולכן יש לראות תקופה זו כחופשה ללא תשלום, **שאינה צוברת זכויות להבראה**.
- היעדרות בשל חופשה ללא תשלום **אינה צוברת זכויות להבראה**.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

55

חישוב היקף משרה

- אם היקף שעות העבודה של עובד שעתי אינו קבוע בכל חודש:
- ניתן לחשב את מספר השעות החודשיות הממוצע שלו בחודש על-ידי **חלוקה ב-12 של סך כל השעות שעבד באותה שנה**.
 - את התוצאה שהתקבלה מכפילים בסכום דמי הבראה ליום ובמספר ימי הבראה בהתאם לוותק של העובד, **ומחלקים ב-182**.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

56

אלו בקורות נדרש לבצע?

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

57

בקורות מתקדמות

- לוודא שטבלת ימי ההבראה של תוכנת השכר מעודכנת בהתאם לצו הרחבה או הסכם קיבוצי.
- לייצא את כל העובדים שהוותק שלהם נמוך משנה ולוודא שלא שולמו להם דמי הבראה.
- לייצא את כל העובדים שהוותק שלהם בין שנה לשנתיים ולוודא ששולם להם דמי הבראה על חשבון שנה קודמת.
- לערוך מדגם של חישובים של דמי הבראה על מנת לוודא שההגדרות של התוכנה נכונות.
- אי הכללת תקופות שאינן מזכות בדמי הבראה.

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

58

חישוב ידני באקסל

מומלץ להשתמש בנוסחה **DATEDIF** לחישוב הוותק:

D_PAY = תאריך תשלום דמי הבראה

S_DATE = תאריך תחילת עבודה

$=\text{ROUND}(\text{DATEDIF}(\text{S_DATE}, \text{D_PAY}, "m")/12 + \text{DATEDIF}(\text{S_DATE}, \text{D_PAY}, "md")/360, 2)$

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

59

צבירת חופשה לעובדים שעתיים

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

60

צבירת חופשה לעובדים שעתיים

דני מועסק באוניברסיטת תל אביב החל מחודש ינואר 2022.

להלן ריכוז שעות העבודה של דני בחודשים ינואר – מרץ 2022

חודש	ינואר	פברואר	מרץ
שעות עבודה רגילות	50	40	70
שעות עבודה רגילות במנוחה השבועית	30	20	15
מספר ימי עבודה - בפועל	12	12	12
מספר ימי עבודה - תקן	22	20	22
שעות תקן	180.4	164	180.4

נמרוז רטנו
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

61

שלב ראשון

נמרוז רטנו
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

62

נחשב כמה ימי עבודה משוערים העובד אמור לעבוד בשנה?

נמרוז רטנו
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

63

שלב שני

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

64

נבחן האם הקשר המשפטי של העובד אמור להיות בכל השנה או צפוי להיפסק במהלך השנה בהתאם לחוזה העבודה.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

65

שלב שלישי

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

66

נבחר את הנוסחה המתאימה ביותר לחישוב ימי החופשה השנתיים (סעיף 3 לחוק חופשה שנתית).

NR נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

67

סעיף 3 חוק חופשה שנתית

(ב) היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעסיק קיים כל שנת העבודה, והעובד עבד באותה שנה –

(1) **לפחות 200 ימים** – יהיו מספר ימי החופשה כאמור בסעיף קטן (א);
(2) **פחות מ-200 ימים** – יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף קטן (א), כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 200; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.

(ג) היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעסיק קיים בחלק משנת העבודה והעובד עבד בתוך אותו חלק שנה –

(1) **לפחות 240 ימים** – יהיה מספר ימי החופשה כאמור בסעיף קטן (א);
(2) **פחות מ-240 ימים** – יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף קטן (א), כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.

NR נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

68

שלב רביעי

NR נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

69

נחשב את אורך החופשה
הצפויה שהעובד זכאי
עבור כל השנה ונחלק
ב-12.

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

70

שלב חמישי

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

71

במשכורת של חודש דצמבר
2022 אנו נבצע חישוב ידני
של מספר הימים שהעובד
היה אמור להיות זכאי בכל
השנה ונבצע התאמה.

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

72

בדוגמה שלנו הנוסחה המתאימה
לפי החוק היא:

$$\frac{144}{200} \times 16 = 11.52 \sim 11$$

$$0.92 \text{ ימים ברוטו} = 11 / 12$$

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

73

מספר ימי חופשה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

74

ימי העבודה של דני קבועים ולא משתנים.
דני יצא לחופשה מ 3/4 ועד לתאריך 9/4 מה מספר ימי
החופשה להם דני זכאי?

דני צבר עד לחודש אפריל 7 ימי חופשה.

שבת	יום ו'	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'
9	8	7	6	5	4	3
		v		v		v
16	15	14	13	12	11	10
		v		v		v
23	22	21	20	19	18	17
		v		v		v
30	29	28	27	26	25	24
		v		v		v

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

75

דני זכאי ל 3 ימי חופשה
בלבד בתשלום.

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

76

דני עובד שעתי ימי העבודה שלא משתנים משבוע אחד
למשנהו. דני מוגדר כעובד 5 ימים בשבוע.

דני יצא לחופשה מ 3/4 ועד לתאריך 9/4 מה מספר ימי
החופשה להם דני זכאי?

דני צבר עד לחודש אפריל 7 ימי חופשה.

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
3	4	5	6	7	8	9

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

77

גישה ראשונה: דני זכאי ל 5
ימי חופשה בלבד בתשלום
וניצול של 5 ימי חופשה.

גישה שנייה: דני זכאי ל 5 ימי
חופשה בלבד בתשלום וניצול
של 7 ימי חופשה

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

78

גובה דמי החופשה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

79

דמי החופשה יהיו תוצאה של מס' ימי החופשה לזכאות על-פי חוק זה כפול שכר העבודה היומי ברבע השנה שקדמה לחופשה מחולק ב-90.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

80

במידה וברבע השנה שקדמה לחופשה היו חודשי עבודה לא-מלאה, שכר העבודה היומי הממוצע יחושב לפי **רבע השנה של העבודה המלאה ביותר** ב-12 החודשים שקדמו לחופשה, והכל לפי בחירת העובד.
ע"ע 718/07 רות צרויה נ' מגוון אירועים בע"מ (23.09.2008).

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

81

צבירת ימי מחלה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

82

- אם במקום העבודה של דני נהוג לעבוד שישה ימים דני זכאי לצבירה חודשית של: 1.5×25 / ימי עבודה בפועל
- אם במקום העבודה של דני נהוג לעבוד חמישה ימים דני זכאי לצבירה חודשית של: 1.5×21.67 / ימי עבודה בפועל

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

83

מספר ימי מחלה וגובה דמי המחלה כאשר ימי עבודה לא קבועים

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

84

דני עובד במשרה חלקית לא קבועה החל מחודש ינואר 2021 וצבר על לחודש אפריל 2022 7 ימי מחלה. דני מוגדר כעובד 5 ימים בשבוע. דני היה חולה מ 3/4 ועד לתאריך 9/4 מה גובה דמי המחלה להם דני זכאי? הנחת יסוד שווי יום עבודה של דני הוא 400 ₪.

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
3	4	5	6	7	8	9

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

85

כל ימי המחלה, למעט ימי המנוחה השבועית וחגים, כפול היחס שבין הימים שעבד בפועל ברבע השנה של העבודה המלאה ביותר שב-12 החודשים שקדמו למחלה, לבין ימי העבודה באותו רבע שנה. (סעיף 2(ב)(3) לחוק דמי מחלה)

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

86

שלב ראשון

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

87

נבדוק כמה ימי עבודה עבד
בכל אחד מ- 12 החודשים
הקודמים ומה ימי עבודה
שהיו באותו חודש.

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

88

לצורך הדוגמה להלן טבלה מרכזת

אפריל	מז'ן	פברואר	ינואר	דצמבר	נובמבר	אוקטובר	
12	11	9	11	12	10	11	ימי עבודה בפועל
20	21	18	21	20	20	18	ימי עבודה תקן

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

89

שלב שני

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

90

חישוב יחס ימי העבודה
בפועל לעומת תקן ימי
העבודה.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

91

דוגמה 3 - עובד יומי

יחס (מעוגל)	סה"כ ימי עבודה בתקן	סה"כ ימי עבודה בפועל	
57%	58	33	אוקטובר - דצמבר
54%	61	33	נובמבר - ינואר
54%	59	32	דצמבר - פברואר
52%	60	31	ינואר - מרץ

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

92

דוגמה 3 - עובד יומי

יחס (מעוגל)	סה"כ ימי עבודה בתקן	סה"כ ימי עבודה בפועל	
57%	58	33	אוקטובר - דצמבר
54%	61	33	נובמבר - ינואר
54%	59	32	דצמבר - פברואר
52%	60	31	ינואר - מרץ

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

93

שלב שלישי

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

94

חישוב גובה דמי המחלה בהתאם לנוסחה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

95

סה"כ ימי המחלה: $5 \times 57\% = 2.85$
גובה דמי המחלה:
ביום הראשון: 0
ביום השני והשלישי: $1.85 \times 50\% \times 400 = \text{₪ } 370$
סה"כ גובה דמי מחלה: 370 ₪

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

96

דני עובד במשרה חלקית קבועה החל חודש ינואר 2021 וצבר על לחודש אפריל 2022 7 ימי מחלה.

דני היה חולה מ 3/4 ועד לתאריך 9/4 מה גובה דמי המחלה להם דני זכאי? הנחת יסוד שווי יום עבודה של דני הוא 400 ₪.

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
3	4	5	6	7	8	9
✓			✓	✓		

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

97

סה"כ ימי המחלה: 3

גובה דמי המחלה:

ביום הראשון: 0

ביום השני והשלישי: 0

ביום הרביעי ואילך: $800 \times 2 = 400$

סה"כ גובה דמי מחלה: 800 ₪

בדין דביע (ארצי) 18/18-3 גיל שעל ני נינה ויקל, פדייע לאי 650 (20.05.1997)

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

98

**שלוש פעולות שהיה
חובה ליישם לפני
שהוצאתם את
התלוש הראשון
לשנת 2023!**

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

99

הגדרת צבירות זכאויות לפי טבלאות

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

100

1. אפיון חוקת השכר.
2. בדיקה האם הצבירות בתוכנה הם קבועות או דינמיות.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

101

צבירות דינמיות

1. לבדוק האם טבלאות הצבירה: ימי חופשה, דמי הבראה ומחלה מוגדרים בהתאם לצו הרווחה הרלוונטי או חוזה העסקה אישי.
2. בחודש הראשון לעבור על כלל העובדים ולוודא שהחישוב נעשה בצורה תקינה עבור כל עובד.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

102

עדכון השכר הממוצע במשק ל-11,870 ₪

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

103

1. אפיון חוקת השכר.
2. בדיקה האם השכר הממוצע מוגדר בתוכנת השכר באופן קבוע או דינמי.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

104

מוגדר קבוע

1. לבטל את ההגדרה הקבועה ולהעביר לדינמי.
2. בחודש הראשון לעבור על כלל העובדים הרלוונטיים ולוודא שהחישוב נעשה בצורה תקינה עבור כל עובד.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

105

צבירות דינמיות

1. לבדוק האם תוכנת השכר עדכנה את השכר הממוצע ולא היה באג.
2. לעבור על כלל העובדים ולוודא שהחישוב נעשה בצורה תקינה עבור כל עובד.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

106

ככל הנראה שכר המינימום
יעלה החל ממשכורת אפריל
2023 ל- 5,572 ₪

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

107

תוכנית ניצול ימי
חופשה לעובדים שצברו
מספר רב של ימי
חופשה.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

108

להודיע לעובדים שלא ניתן יותר לצבור ימי חופשה או להגביל את זכותם לצבור ימי חופשה למכסה מינימאלית

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

109

מתי מותר לפדות ימי חופשה לעובד?

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

110

סעיף 13 לחוק חופשה שנתית קובע, כי בעת סיום יחסי עובד-מעסיק, כאשר נותרה לעובד יתרת ימי חופשה שלא נוצלה על-ידו, הוא זכאי לפדיון ימי החופשה בסכום השווה לדמי החופשה אותם היה מקבל אילו יצא לחופשה ביום שהפסיק לעבוד.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

111

יוסי עבד בחברה 5 שנים ופוטר
בתאריך 1.1.23.
יוסי מוגדר כעובד חודשי והועסק 5
ימים בשבוע.
יוסי צבר 42 ימי חופשה, כמה ימי
חופשה ניתן לפדות בסיום העסקה?

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

112

36

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

113

נקבע כי זכאות העובד לפדיון ימי חופשה
תהא בגין 3 השנים המלאות האחרונות
להעסקתו, בצירוף הימים שנצברו לזכותו
בשנת העבודה השוטפת.
ע"ע (ארצי) 547/06 משה כהן נ' ויליאם
אנויה (08.10.2007) הרחיב את האמור
בעניין עמישב.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

114

ריכוז פסקי דין של בית הדין הארצי לעבודה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

115

מסירת תלושים והודעה לעובד בדבר תנאי עבודה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

116

בהתאם לפסק דין של בית הדין הארצי לעבודה
ע"ע 34802-03-22 צוהיב ג'ברין נ' א.ח. כלפון
חברה לעבודות עפר תשתיות ופיתוח בע"מ
(6/12/22) נדרש להחתיים את העובדים על
טופס בעת קבלת התלוש המודפס והודעה
לעובד על מנת שתהיה אסמכתא שלעובד
נמסרה הודעה לעובד ותלוש השכר.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

117

פתרון אפשרי למסירת תלושים הינו פורטל תלושים של בית התוכנה, אולם נדרש חתימה של העובד על הסכמה בדבר שליחת תלושים בצורה אלקטרונית.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

118

שעון נוכחות החתמה ידנית

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

119

בהתאם לפסק דין של בית הדין הארצי לעבודה ע"ע (ארצי) 56470-02-22 ניראור ניהול מסעדות בע"מ נ' Bunlai Phadern מתאריך 6/12/2022, לעובדים ששעות העבודה שלהם מדווחות ידני על ידי מפקח עבודה, נדרשים לחתום כל יום ליד הדיווח הידני של המפקח.

במידה שהעובדים לא יחתמו כל יום ליד הדיווח הידני, החברה חשופה כי בית הדין לעבודה יקבע שדיווחי השעות לא עומדים בהוראות ניהול פנקס שעות עבודה (סעיף 25 לחוק שעות עבודה ומנוחה).

המשמעות הינה שנטל ההוכחה על שעות העבודה עוברת למעסיק ולא על העובד בעת התביעה (סעיף 26 לחוק הגנת השכר).

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

120

האם ניתן לחתום עם העובד על הסדר עבודה בשעות עבודה גמישות?

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

121

אין מקום לפסילה גורפת של שיטת עבודה עבודה גמישות, כפי שביקשה העובדת. יש לפרש את חוקי עבודה המגן בהתאם לתכליתם. משהסכימו הצדדים בניהם בתום לב על שיטת שעות עבודה גמישות, אין הדבר נוגד את תכליתם של חוקי העבודה המגן. יש לשמור על זכותם של הצדדים לחוזה עבודה אישי לקבוע תנאי עבודה התואמים את הנסיבות, את דרישות העבודה ואת נוחיותה של העובדת, וזאת בתנאי שהקבע בחוזה העבודה אינו חורג בהוראות חוקי העבודה המגן. במקרה של קביעת שעות העבודה של העובד יש לאפשר לצדדים לחוזה העבודה גמישות, תוך שמירה על תכלית החוק למנוע ניצול העובד והעסקתו שעות רבות, ועל ידי כך לשלול ממנו את חייו הפרטיים וחירותו".

דב"ע נו/91-3 פילוסוף נ' ב. שור ושות' מהנדסים ויועצים פד"ע לג' 49

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

122

מהם התנאים על מנת שניתן ליישם את הסדר עבודה בשעות עבודה גמישות?

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

123

1. הסכם בכתב.
 2. בהסכם יקבע כי לעובד תהייה הזכות לקבוע באלו שעות יעבוד כל יום ובכמה שעות יעבוד כל יום. אולם, העובד מתחייב לעמוד במכסת שעות העבודה השבועיות והחודשיות שסוכם עימו.
 3. במידה ששעות העבודה השבועיות ו/או החודשיות עולות על שעות העבודה שקבעו בחקיקה (42 שעות שבועיות ו-182 שעות חודשיות) העובד יהיה זכאי לשעות נוספות.

נמרוד רטנר NR
 עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

124

**ע"ע (ארצי) 18496-12-20
 אלמא הגוס נ' עד - ליאון
 הנדסה בניה וקבלנות בע"מ
 (12/01/2023)**

נמרוד רטנר NR
 עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

125

שעות עבודה מוגדרות בחקיקה כ"זמן שבו עומד העובד לרשות העבודה" בהתאם לסעיף 1 לחוק שעות עבודה ומנוחה.

נמרוד רטנר NR
 עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

126

האם שעות השהייה של מאבטח
במשמרת לילה בבית המשפט נחשבות
שעות עבודה או שעות כוננות?

המאבטח יכול לעשות כרצונו!

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

127

האם שעות השהייה של מדריכה
במשמרת לילה במעון לילדים בסיכון בו
היא מדריכה נחשבות שעות עבודה או
שעות כוננות?

המדריכה יכולה לעשות כרצונה כולל
לישון!

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

128

מבחן העמידה לרשות העבודה

'הזמן שבו עומד העובד לרשות העבודה' נאמר, ולא הזמן שבו מצוי העובד במקום העבודה, ללמדך שיכול והעובד יימצא במקום העבודה והשעות לא תהיינה שעות עבודה, ויכול ויימצא בבית, והשעות תהיינה שעות עבודה. הקובע הוא אם העובד עומד **'לרשות העבודה'**, או **לרשות עצמו**.
(דב"ע לד/4-3 רוברט יקואל - אליהו פלד, [פורסם בנבו] פד"ע ה', 328; דב"ע מה/3-22 אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ - לודוויג קרץ ואח' [פורסם בנבו] פד"ע י"ז (21).

נמרוז רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

129

שעות נוכחות ושעות שהייה

שעות שהייה אינן מזכות בשכר עבודה אלא בפיצוי חוזי.

הגדרת שעות נוכחות או שעות שהייה נגזרת ממכלול הנסיבות. הלן המבחינים העיקריים מפקד הדין של בית הדין הארצי בעניין שירזי:

- הגדרת תפקידו של העובד ומטלותיו במקום העבודה;
- האם שהותו של העובד במקום העבודה נלווית לביצוע עבודתו ותפקידו או היא מהות עבודתו ותפקידו;
- האם העובד נדרש על ידי המעביד להישאר במקום העבודה; מבחינים נוספים שצוינו בפסיקה נוגעים למגבלות החלות על העובד במהלך השעות שבמחלוקת והאם "היה חופשי לעשות כרצונו".

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

130

ע"ע (ארצי) 38154-03-20 גרר שי כהן בע"מ נ' סעדי דוויק

עיקרי העובדות:

- החברה היא חברה העוסקת במתן שירותי גרר בכל רחבי הארץ.
- ימי העבודה ושעות עבודתו של העובד בהתאם לטענו בתביעה: "שבעה ימים בשבוע במתכונת העסקה קבועה: בין השעות 18:00 בערב עד 09:00 בבוקר בימי ראשון עד חמישי וכן החל משעה 14:00 ביום שישי ברציפות עד לשעה 09:00 ביום ראשון."

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

131

ע"ע (ארצי) 38154-03-20 גרר שי כהן בע"מ נ' סעדי דוויק

קביעת בית הדין הארצי לעבודה:

חלק מן השעות יוגדרו כשעות עבודה וחלק יוגדרו כשעות שהייה שאינן מזכות בשכר.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

132

ע"ע (ארצי) 38313-03-18
איל"ן איגוד ישראלי לילדים נפגעים נ' מיכאל מוחדינוב

עיקרי העובדות לסוגיה :

התובע הועסק בבית קסלר (דירור מוגן לאנשים בעלי נכות פיזית, המעוניינים לצאת לדרך חיים עצמאית).

התובע ישן במעון בלילה, והיה זמין לפניות המטפלים הסיעודיים לעזרה במקרים חריגים.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

133

ע"ע (ארצי) 38313-03-18
איל"ן איגוד ישראלי לילדים נפגעים נ' מיכאל מוחדינוב

קביעת בית הדין הארצי לעבודה:

בית הדין הארצי קבע כי השעות האלו הן שעות כוננות, ולא שעות עבודה כהגדרתן על פי חוק. כפועל יוצא מכך, התמורה ששולמה בגין אותן שעות הכוננות, איננה שכר עבודה, אלא תמורה חוזית, שיש בה כדי לפצותו עבור אי הנוחות הכרוכה בלינה מחוץ לבית.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

134

תשלום של 60 שעות נוספות ייחשב לתגמול הוגן בכל מקרה בו עובד נדרש לשהות במקום העבודה בשעות הלילה, בנסיבות בהן העובד זכאי לגמול חוזי גם בגין שעות שהייה שאינן שעות "עבודה", והדבר תלוי בנסיבותיו של כל מקרה.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

135

פסיקה תקדימית של בית הדין הארצי

**ע"ע (ארצי) 46450-01-21 שופרסל
בע"מ נ' ASMERET TEKABO BEYENE
(16.01.2023)**

136

- **אמצעים סבירים כדי למנוע פגיעה בזכויות העובד.**
- **הסתמכות בתום לב על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך.**

137

**אחריות אזרחית
של מזמין שירות**

138

סעיף 25 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

(א) חובת מעסיק שהוא קבלן, כלפי עובדו, לפי הוראת חיקוק המנויה בתוספת השלישית ולפי הוראות צווי הרחבה המנויות בסעיף קטן (ב) תחול גם על מזמין השירות בעד פרק הזמן שהעובד הועסק במתן השירות אצלו, בהתקיים כל אלה:

(1) השירות ניתן אצל מזמין השירות באמצעות ארבעה עובדים לפחות; לענין זה אחת היא אם השירות ניתן בידי עובדים המועסקים בידי אותו קבלן או קבלנים שונים;

(2) השירות ניתן במהלך תקופה של שישה חודשים לפחות, באופן קבוע ורציף;

(3) **נמסרה הודעה למזמין השירות כמפורט בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן, והחובה לא מולאה בידי הקבלן עד תום 30 ימים ממועד מסירת ההודעה כאמור –**

(א) **העובד דרש מהקבלן, בכתב, למלא את החובה, ומסר למזמין השירות הודעה בכתב ולפיה מסר לקבלן את הדרישה האמורה; דרישה והודעה כאמור יכול שיימסרו גם על ידי ארגון העובדים היציג באותו מקום עבודה או ארגון העובדים שהעובד חבר בו, ובאין ארגון כאמור – על ידי ארגון העוסק בקידום זכויותיהם של עובדים, ובלבד שהעובד הסכים לכך; תובענה שהוגשה בידי העובד נגד הקבלן ומזמין השירות או נגד מזמין השירות, בשל הפרת החובה, לא יראו אותה כדרישה וכהודעה לפי פסקה זו;**

(ב) **מפקח עבודה מסר למזמין השירות הודעה בכתב, לרבות הודעה לפי סעיף 16(ג), כי יש לו מידע ולפיו הקבלן לא מילא את החובה כלפי עובדו.**

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

139

נקיטת אמצעים בידי מזמין שירות

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

140

סעיף 26 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

(א) **מזמין שירות חייב לנקוט אמצעים סבירים, בניסיונות העניין, כדי למנוע פגיעה בזכויות עובדים של הקבלן המועסקים אצלו, ולשם כך עליו לקבוע דרך יעילה במקום העבודה למסירת הודעה על פגיעה כאמור, לרבות הודעה לפי סעיף 25(א)(3), ולבירור המידע שבהודעה, ויידע את עובדיו של הקבלן בדבר דרך זו.**

(ב) **לא קבע מזמין השירות דרך למסירת הודעה כאמור בסעיף קטן (א) או לא יידע את עובדיו של הקבלן בדבר דרך זו, תחול עליו אחריות אזרחית כלפי עובד של הקבלן המועסק אצלו, לפי הוראות סעיף 25, אף אם לא מתקיים התנאי שבסעיף קטן (א)(3) של הסעיף האמור.**

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

141

**נקיטת אמצעים
בידי מזמין שירות
שנקבעו בפסיקה**

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

142

1. החברה צריכה למסור דף מידע לכל עובד שמתחיל לעבוד.
2. תליית ההודעה במקום בולט לעובדים.
3. תיבות להגשת תלונות.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

143

הודעה לעובד

- תרגום ההודעה לעובד בשפה המובנת לעובד.
- דרכי פניה אפשרויות: הגשת מכתב בתיבה ייעודית שנקבעה, אמצעים דיגיטליים (הודעת דוא"ל או ווטסאפ).
- החתמת העובד על עותק דף המידע שקיבל.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

144

הסתמכות בתום לב על בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק שכר מוסמך.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

145

סעיף 27 (ג) לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

מזמין השירות הסתמך בתום לב על
בדיקות תקופתיות שנערכו בידי בודק
שכר מוסמך, בסמוך לפני מועד הפרת
החובה, לפי הוראות פרק ו', ולפיהן
קוימה החובה בידי הקבלן.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

146

- מסירת מלוא החומר הנדרש לצורך
הבדיקה התקופתית.
- היקף ההפרות שעולות מדוח בודק שכר
מוסמך.
- פער הזמנים בין התקופה אילה מתייחסת
הבדיקה התקופתית לבין תקופת העבודה
בפועל.

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

147

- אסמכתאות שההפרות תוקנו.
- מוניטין בתחום בדיקות השכר.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

148

אלו רכיבים לא נדרש לבדוק בדוח בודק שכר מוסמך?

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

149

סעיף 25 (ב) לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

1. הוראות צווי הרחבה לעניין תשלום דמי הבראה, החזר הוצאות נסיעה, פנסיה, דמי חגים ותוספת יוקר;
2. הוראות צווי הרחבה ענפיים שעניינן רכיבי שכר שנקבעו לפי סעיף 28(ב);
3. הוראות צווי הרחבה בכל עניין אחר שקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר והארגונים.

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

150

סעיף 28 (ב) לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

השר יקבע את רכיבי השכר המרכיבים את ערך שעת עבודה, וכן את ערך שעת העבודה לעובד של קבלן לפי סוגי שירות שונים, ורשאי הוא לקבוע, בין השאר, הוראות לעניין התחשבות בנתונים משתנים, לרבות ותק; ערך שעת עבודה כאמור ישקף את עלות שכר העבודה ותנאי העבודה המגיעים לעובד של קבלן מכוח חוק וצו הרחבה;

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

151

האם התקנות תוקנו?

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

152

טיוטת תקנות להגברת האכיפה של דיני העבודה (רכיבי השכר המרכיבים את ערך שעת עבודה וערך שעת עבודה לעובד קבלן), התשפ"א-2021

נמרוד רטנר NR
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

153

הפקדות לקרן השתלמות

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

154

דמי הבראה על פי צו הרחבה בענף השמירה והאבטחה והניקיון

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

155

שנה	צו הרחבה כללי	צו הרחבה ענפי
שנה ראשונה	5	7
מהשנה השנייה לשלישית	6	7
מהשנה הרביעית ועד לשנה העשירית	7	9
מהשנה האחד עשרה ועד השנה החמש עשרה	8	10
מהשנה השש עשרה ועד השנה התשע עשרה לעבודה במפעל	9	11
מהשנה העשרים ועד השנה העשרים וארבע	10	12
מהשנה העשרים וחמש ואילך	10	13

נמרוז רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

156

לא הותקנו התקנות לעניין סעיפים 25(ב)(2) ו- 25(ב)(3)

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

157

דמי מחלה

נמרוד רטנר
עו"ד, רו"ח ובודק שכר מוסמך

158